

так і помісних свиноматок при великогруповому утриманні з використанням кормових станцій кращі ніж при мілкогруповому та водночас майже

не поступаються тваринам які утримувались в індивідуальних станках.

Список використаної літератури:

1. Брукс П. Групповое содержание свиноматок с использованием электронной системы кормления // Сборник докладов международной конференции – Альтернативное свиноводство – путь к успеху – Днепропетровск – 2006г. с.21- 38.
2. Повод М.Г., Гетьман В.В. Утримання та годівля холостих і поросних свиноматок // Пропозиція. – 2007. - № 8. – С. 116-121.
3. Грищенко С. М. Яке вирощування найсприятливіше для свиноматок. // Тваринництво України. - 2012. - № 1/2. - С. 10-12
4. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников/ Н. А. Плохинский. – М. : Колос, 1969. – 263 с.
5. Ходанович Б. Высокое качество свинины начинается с проекта комплекса // Животноводство России. – 2010. – №6. – С. 27-29.

Варапай М.С. ПРОДУКТИВНЫЕ КАЧЕСТВА ЧИСТОПОРОДНЫХ И ПОМЕСНЫХ СВИНОМАТОК ПРИ РАЗНЫХ УСЛОВИЯХ ИХ СОДЕРЖАНИЯ ВО ВРЕМЯ ПОРОСНОСТИ.

В статье изложены материалы опытов по влиянию условий содержания свиноматок разных генотипов на их воспроизводительные качества. Установлено, что продуктивность свиноматок существенно зависит как от способа их содержания так и от породности. При крупногруповом содержании, с использованием кормовых станций, воспроизводительные показатели свиноматок были лучше чем при мелкогруповом и почти не уступали животным которые содержались в индивидуальных станках-боксах.

Ключевые слова: свиноматки, продуктивность, способы содержания, многоплодие, сохранность.

Varapay M.S. PRODUCTIVE QUALITIES OF PURE BREED AND CROSSBREED SOWS AT DIFFERENT TERMS OF THEIR MAINTENANCES DURING PREGNANCY.

The article deals with the results of experiments on influence of terms of maintenance of different genotypes sows on their reproductive qualities.

It is set that the productivity of sows substantially depends as from the method of their maintenance so from a race.

The reproductive indexes of sows at big group maintenance with the use of the forage station were better than at small group and did not almost yield to the animals that contained in the individual bench-bays.

Key words: sows, productivity, methods of maintenance, multifetation, safekeeping.

Дата надходження до редакції: 27.08.2015 р.

Рецензент, д.б.н., професор Ю. В. Бондаренко

УДК 619: 618. 14.94

ВПЛИВ РІЗНИХ ТИПІВ ПІДЛОГ ТА ГОДІВНИЦЬ НА ПРОМЕНЕВІ ВИТРАТИ ТЕПЛА ОРГАНІЗМОМ КОРІВ

О.І. Гаврилук, ст. викладач

Н.О. Ізмайлова, к.вет.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

Наведено результати досліджень з вивчення впливу різних типів підлог та годівниць на променеві витрати тепла організмом корів.

Ключові слова: шлакобетонна підлога, дерев'яна підлога, теплообмін.

Враховуючи важливу роль променевого теплообміну між організмом тварин та огорожувальними конструкціями, була поставлена мета вивчити вплив теплового режиму нових типів підлог та годівниць, виготовлених з відходів промислових підприємств (паливного шлаку, гумово-кордних сумішей) на втрати тепла організмом корів випромінюванням.

Як відомо, температура поверхні окремих ділянок тіла тварин при одній і тій температурі повітря неоднакова, тому і тепловтрати їх випромінювання будуть різними. Найбільш характерними ділянками тіла тварин з точки зору радіаційних тепловтрат, свідчать Рубін, В. Ф. [3]; Старих, В. М. [4], слід вважати голову, спину, живіт, бік та круп. У зв'язку з цим досліди по вивченню

впливу конструктивних елементів будівель на втрати тепла випромінюванням викликають зацікавленість як з наукової, так і з виробничої точки зору.

Випромінювання між животом корів та підлогами на відстані 10, 20, 30, 40, 50 см також між окремими частинами тіла (головою, спиною, боком, животом, крупом) та годівницями вимірювали за допомогою приладу ИТП-9 та потенціометра ПП-65.

Матеріал і методи досліджень. Експеримент по вивченню радіаційного теплообміну між поверхнею тіла тварин різнотипними підлогами та годівницями проводився в типовому корівнику

на 200 голів ТОВ "Псьол" Краснопільського району Сумської області. Досліди проводилися три суміжні дні кожного місяця в осінній, зимовий та весняний періоди. Для експерименту було підібрано по 10 корів-аналогів лебединської породи, котрі були розміщені на елементах конструкцій, що вивчаються.

При проведенні зоогігієнічних дослідів були використані загальноприйняті в зоогігієні методи (В. А. Алікаєв та ін. [1], І. Ф. Леткевич[2]).

З метою вивчення променевого теплообміну між тваринами та поверхнею підлог різних типів були проведені дослідів, результати яких наведені в табл. 1.

1. Променеві витрати тепла в ділянці живота корів

Типи підлоги	Відстань в см		
	1	20	50
Осінь			
Шлакобетонна підлога з полімерним покриттям	53,4 ± 0,32	36,2 ± 0,32	15,2 ± 0,26
Керамзитобетонна підлога з полімерним покриттям	54,8 ± 0,31	37,1 ± 0,21	15,4 ± 0,29
Дерев'яна підлога по бетонній підготовці	52,5 ± 0,33	34,8 ± 0,31	14,6 ± 0,27
Зима			
Шлакобетонна підлога з полімерним покриттям	55,9 ± 0,19	34,1 ± 0,49	14,5 ± 0,19
Керамзитобетонна підлога з полімерним покриттям	58,2 ± 0,25	37,4 ± 0,25	15,8 ± 0,14
Дерев'яна підлога по бетонній підготовці	53,4 ± 0,32	37,1 ± 0,21	15,3 ± 0,26
Весна			
Шлакобетонна підлога з полімерним покриттям	52,0 ± 0,68	30,1 ± 0,86	11,3 ± 0,27
Керамзитобетонна підлога з полімерним покриттям	54,1 ± 0,65	32,7 ± 0,77	12,2 ± 0,43
Дерев'яна підлога по бетонній підготовці	52,5 ± 0,79	34,7 ± 1,51	12,4 ± 0,35

Аналізуючи дану таблицю, можна зробити висновок про залежність між ступенем втрат тепла випромінюванням та теплозахисними властивостями матеріалів, які використовуються для виготовлення підлог. Так, наприклад, тепловтрати організмом піддослідних тварин на відстані 50 см від живота до поверхні підлоги за середніми даними в найхолодніший місяць року склали на шлакобетонній підлозі з полімерним покриттям -

14,5, керамзитобетонній - 15,8, на дерев'яній - 15,3 Вт/м², що відповідає фізіологічним нормам.

Дослідами по вивченню теплообміну між тілом тварин та різнотипними годівницями встановлено, що променевий теплообмін окремих ділянок тіла корів, розміщених біля досліджуваних годівниць, також істотно не відрізнявся і знаходився в межах фізіологічної норми. В табл. 2 вказані зони найінтенсивнішого теплообміну.

2. Променевий теплообмін між поверхнею тіла тварин та годівницями різних типів, Вт /м²

Типи годівниць	Ділянки тіла тварин		
	голова	спина	круп
Осінь			
Полімерна	53,3 ± 0,43	53,9 ± 0,69	53,3 ± 0,48
Цегляна	56,1 ± 0,52	55,1 ± 0,74	54,5 ± 0,57
Залізобетонна	57,3 ± 0,43	56,4 ± 0,47	54,9 ± 0,48
Зима			
Полімерна	55,7 ± 0,61	55,8 ± 0,38	56,6 ± 0,32
Цегляна	59,6 ± 0,49	59,0 ± 0,32	58,9 ± 0,31
Залізобетонна	60,2 ± 0,49	64,3 ± 0,33	61,4 ± 0,49
Весна			
Полімерна	50,8 ± 0,38	49,5 ± 0,43	53,4 ± 0,53
Цегляна	55,5 ± 0,51	54,7 ± 0,47	54,1 ± 0,41
Залізобетонна	60,4 ± 0,58	58,3 ± 0,58	59,5 ± 0,49

Так у тварин, розміщених біля полімерних годівниць, променевий теплообмін в області голови склав 55,7, спини - 55,8, крупу - 56,6 Вт/м², а біля залізобетонної, взятій в якості контролю, склав відповідно 60,2; 64,3; 61,4 Вт/м².

Вимірами температури повітря в корівнику, де проводилися дослідів, встановлено, що тем-

пература в цьому приміщенні складала восени - 15,9, зимою - 12,3, весною - 14,5°C, що відповідало нормам технологічного проектування НТП4-88.

Висновки. Визначені променеві тепловтрати організму тварин, розміщених на підлогах та біля годівниць, виготовлених з різних матеріалів.

Встановлено, що матеріали, з яких зроблені вказані вище конструкції, впливають на витрати тепла випромінюванням. При будівництві нових та

реконструкції існуючих тваринницьких будівель необхідно використовувати теплоємні матеріали з низькою теплопровідністю.

Список використаної літератури:

1. Високос, М. П., Чорний, М. В. Практикум для лабораторно – практичних занять з гігієни тварин. Харків «Еспада», 2003.- 94 с
2. Леткевич И. Ф. и др. Рекомендации по контролю за состоянием микроклимата в животноводческих зданиях. - Мн.: Урожай, 1991. - 54 с.
3. Рубин В. Ф. Физическая терморегуляция // В кн.: Физиологические механизмы адаптации крупного рогатого скота к термическому фактору. – Краснодар, 1991. – 136 с.
4. Демчук, М. В., Чорний, М. В. Гігієна тварин. –Київ «Урожай», 1996. – 47 с.

Гаверилук О.И., Измайлова Н.А. ВЛИЯНИЕ РАЗЛИЧНЫХ ТИПОВ ПОЛОВ И КОРМУШЕК НА ЛУЧЕВЫЕ РАСХОДЫ ТЕПЛА ОРГАНИЗМОМ КОРОВ

Исследованиями лучистого теплообмена между телом коров и различными конструкциями полов и кормушек не установлено отрицательного влияния на лучистые теплопотери и физиологическое состояние животных. Однако, применение кирпичных и железобетонных кормушек несколько увеличивает теплопотери тела коров.

Ключевые слова: шлакобетонный пол, деревянный пол, теплообмен.

Havrylyuk O.I., Izmaylova N.O. INFLUENCE OF DIFFERENT TYPES OF FLOORS AND ON RACKS OF HEAT RAYS ORGANISMS COWS

The investigation of radiant heat exchange between the body type of cows and different construction of floors and feeders showed that there was no negative influence on radiant heat losses and physiological state of animals. However, the use of brick and concrete feeders creases heat losses of cow body a little.

Key words: cinder floor, wood floor, heat transfer.

Дата надходження до редакції: 28.08.2015 р.

Рецензент, д.б.н., професор Ю. В. Бондаренко

УДК 631.25.051

ФЕРМЕРСКИЕ ХОЗЯЙСТВА В СТРАНАХ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА

Ю. В. Гузеев., гл. зоотехник ТОВ «Голосеево», Броварської р-н, Київська обл.

Д. Т. Винничук, д.с.-г.н., професор, член-кор. НААН України

В аналитическом обзоре освещены основные пути формирования фермерских хозяйств в странах Евросоюза, кооперация, кредитование государственными и коммерческими банками, диверсификация аграрного производства, расширение органического сельского хозяйства, наем руководителей – менеджеров и рабочих, включение в сферу деятельности других видов производства: переработка продукции, агротуризм, использование энергии ветра, ручное ремесло и другие, активное внедрение ресурсо – и энергосберегающих технологий.

Ключевые слова: сельское хозяйство, фермеры, Евросоюз, кооперация, кредитование, органическая продукция, агротуризм.

Аграрный сектор экономики Украины развивается односторонне: он ориентирован на экспорт зерновых и технических культур – пшеницы, кукурузы, ячменя, рапса, подсолнечника и других, что не обеспечивает комплексного развития сельскохозяйственного производства, истощает плодородие почв, снижает содержание гумуса из-за нарушения севооборотов. И так будет продолжаться до тех пор, пока монополисты – арендаторы земельных паев крестьян не будут вытеснены из аграрного сектора, заменить их должны кооперативы и холдинги, где крестьяне собственники земли будут заботиться о будущем плодородии и стабильности экосистемы. В начальный период их деятельности необходимо в гос-

бюджете Украины предусмотреть кредитование таких агрокооперативов и холдингов.

Материалы и методы. Проведен системный аналитический обзор информации из научных публикаций, данных статистических сборников Евросоюза (Люксембург, 1995 – 2005 г.г., 2007 – 2008 г.г.), монографических изданий аграрного профиля Украины и Российской Федерации.

Результаты исследований. В экономически развитых странах основой сельскохозяйственного производства являются семейные фермы и их модификации, которые, в своей основе имеют семейную связь. Размеры зарубежных фермерских хозяйств и их специализация отра-